

Az iszlám növekszik a legjobban

A 21. század a világvallások nagy reneszánszának, növekedésének lesz a százada. És a nagy nemzetközi konfliktusok hátterében is valószínűleg a nagy vallások közötti feszültségek állnak majd.

3. oldal

„Fogantatott Szűz Máriától”

Kálvin szerint Máriát is érintette az eredendő bűn, ezért elutasította a hozzá való könyörgést. Ezek ellenére vallotta, hogy Mária az engedelmisség és a hit példaképe minden keresztyén számára.

4. oldal

A női lelkész létjogosultsága

Sokak által kényesnek mondott témát feszegetek: lehetnek-e a nők lelképásztorok, vagy sem? Ha igen, miért nem teljesíthetnek minden vallásban szolgálatot? Ha nem, akkor miért engedélyezik a protestánsok mégis?

6. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2017. AUGUSZTUS • 28. évfolyam 15-16. szám • Ára 3 lej

„Egy dolgot tudtam: embereket kell szolgálnom”

Teológiára felvételizni egy nőnek nagy kihívást jelent, ami összefüggésbe hozható azzal, hogy Erdélyben még sok helyen idegenkednek a női lelkészekről, és az egyház is talán tart attól, hogy elnőiesedik ez a szakterület. Pakulár Julianna tasnádi lelképásztornővel beszélgettünk a női lelkészségről.

7. oldal

Elfogadták a Második Helvét Hitvallás új magyar fordítását

A Második Helvét Hitvallás elfogadásának és egyháza megalakulásának 450., valamint a reformáció 500. évfordulóját ünnepelte a rendkívüli zsinat Debrecenben.

8. oldal

PRESBITERI SZÖVETSÉG Átadták a Presbiteri Szolgálatért Díjat

Köszönet illesse presbitereinket hitükért, hűségükért, lelkesedésükért, amivel munkálkodnak gyülekezetük gyarapodásáért, lelki épüléséért és a szórványvidéken küzdenek a fennmaradásért.

9. oldal

A hitvalló asszony dicsérete

„Derék asszonyt kicsoda találhat? Értéke sokkal drágább az igazgyöngynél. Ura szívből bíz benne, vagyona el nem fogy. Egész életén át javát munkálja urának, nem kárát. Megkeményíti derekát, megfeszíti karjait. Érti, milyen hasznos tevékenysége, éjjel sem alszik el mécsese. Ügyesen kezeli a rokkát, tenyerében tartja az orsót. Tenyerét megnyitja a nincstelen előtt, kezét nyújtja a szegénynek. Férfját jól ismerik a városkapukban, ahol az

ország véneivel ül együtt. Erő és méltóság árad róla, és nevetve néz a holnap elé. Szája bölcsességre nyílik, és nyelve szeretetre tanít. Ügyel háza népe dolgaira, nem kenyere a semmittevés. Fölkelnek előtte fiai, és boldognak mondják, ura pedig így dicséri: Sok nő végez derék munkát, de te felülmúlod mind egyiket! Csalóka a báj, mulandó a szépség, de az Urat féltő asszony dicséretre méltó.” (Példabeszédek 31, 10-30)

www.facebook.com/harangszo

Az Istenre mutató éneklő asszony

„Mária pedig ezt mondta: Magasztalja lelkem az Urat, és ujjong az én lelkem megtartó Istenemben, mert rátekintett szolgálóleányának megalázott voltára: és íme, mostantól fogva boldognak mond engem minden nemzedék, mert nagy dolgokat tett velem a Hatalmas, és szent az ő neve, irgalma megmarad nemzedékről nemzedékre az őt félőkön. Hatalmas dolgot cselekedett karjával, szétszórta a szívük szándékában felfuvalkodottakat. Hatalmasokat döntött le trónjukról, és megalázottakat emelt fel; éhezőket látott el javakkal, és bővelkedőket küldött el üres kézzel.” Lukács 1,46-53

Egy görög orvos lejegyezte Jézus anyjának, Máriának az énekét. Lukács mindennek jól, pontosan utána járt. Amit Jézus tanítványai megőriztek, tanítottak, hittek és vallottak, azt adja elénk.

A gyülekezetben Mária is jelen volt Jézus testvéreivel együtt, várva az ígéretnek a Lelkét, a Szentlélek kitöltését.

A régi írásmagyarázók szerint Máriának ezt az énekét az első gyülekezetek egyike, vagy éppen a jeruzsálemi ősgyülekezet jegyezhetette fel, tarthatta számon. Hiszen ebben a gyülekezetben Mária is jelen volt Jézus testvéreivel együtt, várva az ígéretnek a Lelkét, a Szentlélek kitöltését. Ez a gyülekezet megbecsülte később is ennek az asszonynak a személyét, akinek az életén keresztül láthatják, mit jelent az, ha valakit kiválaszt az Úr egy feladatra. Aki látta fiát meghalni a kereszten, együtt tud lenni később is a tanítványokkal, hiszen Jézus az ő Megváltója is. Mária lényé előttünk éppen ezért példa kell legyen. Nem szabad teljesen félretegyük Máriának a személyét - ez az egyik véglet!-, de nem is tehetjük úgy Jézus mellé, hogy közben beárnyékolja és elfedje Jézus lényének a nagyságát.

Ha a magunk életét megalázottnak vagy üresnek, céltalannak tűnőnek láttuk, egyszer csak megtölti tartalommal, mint ahogy Máriának az életében is az angyali üdvözet után nem a félelmeknek kell élnie, hanem betöltheti hivatását, és mint az Úr szolgálóleánya vallja, hogy legyen az Úr akarata szerint minden. Éppen ez az a pont, amivel a mi életünk is kötődik és hasonlít Máriának az életéhez.

Az ő életében is ott vannak a félelmek. A tiedben ez lehet többszörös. Ám Máriának az életében ott van az Isten-hit, a bizalom, az Isten jóságának a megtapasztalása. Ez hálára ösztönzi, s ének szakad föl szívéből. Az, aki megtapasztalta Isten jóságát, annak a szívéből ma is kicsordul a hála. Ez mozgatja, ez indítja Máriát az éneklésre. Így jut el aztán egészen Lukács evangélistáig az ősgyülekezet által Má-

ria éneke, rajta keresztül pedig mihozzánk. Ma olvashatjuk sorait, s erőt meríthetünk belőle.

Ez a hívő asszony Istenről énekel, aki legnagyobb bajainkban, nyomorúságainkban, betegségeinkben, vagy éppen gyászunkban is megtart. Nem engedi, hogy végérvényesen úgy essünk el, hogy abból ne legyen felkelés, mert ő tart. És jönnek-mennek a hatalmasok, a kisbetűs hatalmasok és uraságok, akik nagyoknak gondolják magukat, de Isten ledönti ezeket a hatalmasokat. Kétszer is halljuk ezt a titulust, ezt az elnevezést: a hatalmas. Először Istenre utal, másodsor a földi hatalmasságokra, akikkel szemben a megalázottakat a Hatalmas Isten felemeli.

„Éhezőket látott el javakkal, és bővelkedőket küldött el üres kézzel.” Milyen jó úgy jönni Istenhez, mint akik nagyon is rá vagyunk éhezve az Ő igazságszolgáltató kegyelmére! Emlékezzünk a3rra, amit a hegyi beszédben így mond: „Boldogok, akik éheznek és szomjúhozzák az igazságot, mert ők megelégtettek” (Mt5,6)! Aki beszéde, szava iránti éhséggel jön elé, az már nem megy haza üres kézzel, üres szívvel. Annak markát, szívet tele-tölti drága ajándékával. Mária lelke is azért tud ujjongani, mert tele van a szíve. Szívének éléskamrájából azokat tudja előhozni, amiket az ő Ura oda ajándékozott.

Mária életében megvan ez a teljesség, s nekünk is ebből kíván nyújtani Istenünk.

Visszaemlékezik. Oly sokszor nagy dolgokat cselekedett Isten. Emlékeztet arra, hogyan szórta szét, kergette el a szívük szándékában felfuvalkodottakat, s hogyan tette semmissé a gonoszoknak a terveit. Ő tartja kezében a történelemnek a menetét. Ma vagy holnap bizonyos dolgokat, ha megenged is Isten, de az Ő szándéka, az Ő akarata lesz teljessé. Mindezt átéli Mária és József. Az angyal szavára elindulnak Egyiptomba, s mindaddig ott

Ebben az énekben az egyes személytől, Mária lényétől, aki felismeri Isten akaratát, haladunk a közösség felé.

tartózkodnak, amíg a gyermekgyilkos, gonosz király meg nem hal. Eljön mindennek a maga ideje, de addig még vállalni kell a nélkülözést, a szegénységet, a vándorbotot. A mindennapi kenyér szükséglete az elégséges kegyelem által oldódik meg. A lényeg: megadatik, hogy ujjongó szívvel, ujjongó lélekkel együtt dicsérhetik az Istent.

Mária életében is sok minden majd később lesz nyilvánvalóvá. Hiszem, hogy akkor, amikor látja fiát szenvedni a kereszten, és hallja Jánoshoz intézett szavait: Íme, a te anyád! –, s majd felé intézett szavait hallván: Íme, a te fiad! –, ott is a gondoskodó szere-

tet mutatkozik meg. Milyen személycsere! Immár rég nem az anya gondoskodik fiáról, hanem a Fiú viseli gondját megtört szívű édesanyjának. Így gondoskodik ma is Jézus egy-egy magára maradt özvegyasszonyról, egy-egy szegényről. Egymás mellé állítja a testvéreket, a fiatalabbat az idősebb mellé, néha meg fordítva. Így vagyunk mi is a gyülekezet közösségében, akiket sokszor megalázott ez a világ, de bizalommal jöhetünk Istenhez. Úgy jövünk Jézushoz, mint akiket nem tudott e világ gazdagsága teljes mértékben kielégíteni. Csak Isten jóságos, gondoskodó szeretete által lehetünk boldogok.

Figyeljük meg, ahogy ebben az énekben az egyes személytől, Mária lényétől, megalázódott voltától az Úr szolgálóleánya személyétől, aki felismeri Isten akaratát, s annak eleget tesz, haladunk a közösség felé. Kitérül a kép. Miközben az egyén, te vagy én, felismerem a magam küldetését, a magam szerepét, a magam helyét egy közösségben, akkor már észreveszem, hogy nem vagyok egyedül. Akkor már észreveszem, hogy Isten nagy dolgokat cselekszik a mellettem élőkkel, mindazokkal, akik felé ígéreteit szólta.

Mária példáján keresztül felbuzdulhatunk az Úr Isten dicsőítésére. No, nem rutinszerű, megszokott énekeinkkel csupán, hanem egész életünkkel magasztaljuk Őt! Amikor látjuk, látni kezdjük a Hatalmasat a mi életünkben is, olyannak látjuk, Aki a magunk életében is rendezi a dolgokat, s bölcsen igazgatja a népek, a nemzetek dolgait is. Ekkor megtelik a mi szívünk is bizalommal, mert tudjuk, hogy mindörökkön örökké Ő az, Aki kezében tart, megtart. Ő az, Akire számíthatunk a nehéz időszakokban, a próbák között is.

Milyen jó azt észben tartanunk, hogy a gyászoló Mária, aki fiát elveszti a kereszten, a Feltámadottal való találkozásában, s a Lélek kiteljesedésében majd együtt lesz ujjongásában, örömeiben a Jézus tanítványaival. Ebben az együttlétben van a jövendő.

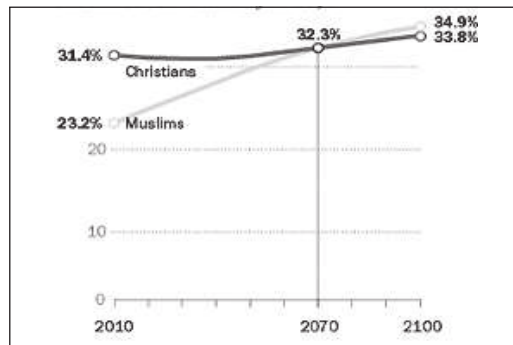
Tanítson bennünket Mária egymást bátorítani, vigasztalni, s megtanulunk, ha kell, még akár együtt sírni is!

Az iszlám növekszik a legjobban

Rovatunkban rendszeresen beszámolunk Olvasóinknak arról, hogyan alakul a világvallások helyzete, viszonya egymáshoz, milyen szellemi és más jellegű mozgásokat lehet megfigyelni a nagyvilágban, s miért. Peter Berger amerikai vallásszociológus szerint a 21. század a világvallások nagy reneszánszának, növekedésének lesz a százada. És a nagy nemzetközi konfliktusok hátterében is valószínűleg a nagy vallások közötti feszültségek állnak majd.

A számbeli növekedés sokfajta terjeszkedési igényt is felszínre hozhat. Elsősorban az iszlám a legfontosabb tényező ebben a tekintetben. 2010-ben a keresztyének száma a Földön kerekítve 2 milliárd 168 millió lélek volt. Ez planétánk összlakosságának 31,4%-át jelenti. A muszlimok száma 1,6 milliárd iszlám hívő volt 2010-ben, ez az emberiségnek 23,2%-a volt. A Pew Research Center nevű amerikai valláskutató intézet előrejelzései szerint 2050-ig a keresztyénség alig növekszik, inkább csak szinten marad. 2050-ben 2 milliárd 918 millió lélekkel a közben növekvő lélekszámú emberiségnek 31,4%-át alkotják majd a keresztyének. A muszlimok növekedése sokkal erőteljesebb lesz, 2050-re 29,7%-át alkotják majd az emberiségnek, 2 milliárd 762 millió lélekkel.

Emberi prognózis szerint a nagy fordulat 2070 körül veszi kezdetét, amikor 32,3 százalékkal mindkét világvallás egyenlő lélekszámot produkál, de 2100-ig a muszlimok lélekszáma az akkori emberiségnek 34,9 százalékát alkotja majd, míg a keresztyének lélekszámának aránya a világnépességben 33,8% lesz.

A muszlimok növekedésének oka a muszlim családok gyermekvállalási mutatóinak magasabb mértéke, szemben a keresztyén családokéval. A muszlim női termékenység 3-4 gyermeket mutat, a keresztyén nőké 1, ritkábban 2 gyermeket. Mintha beteljesülni látszana Kadhafi egykori líbiai diktátor halála előtti buzdítása: „Nem kell fegyvert fogunk Európa ellen és legyőzésére. Muszlim nők ti csak szüljétek, szüljétek le Európát!”

A világ rablók kezébe esett...

Ezt a megállapítást tette ígéhirdetésében a berlini hugenotta-francia Dómban Chris Ferguson kanadai református lelkész, a Református Egyházak Világközösségének főtitkára. A lelkipásztor ígéhirdetését a Világközösség lipcsei nagygyűlése alkalmából tartotta, amit a német ZDF televíziós társaság is közvetített. A református világgyűlésre 2017. június 29-július 7. között került sor Lipcsében. Ferguson rámutatott: a különböző kultúrák és vallások együttélése a világon igen törekennyé és veszélyessé vált. A világ állapotát egyre inkább jellemzik a háborúk, az erőszakos cselekmények, a kikényszerített migráció, a nemi erőszak különböző formái. A Református Egyházak Világközössége hét évenként tartja világgyűlését, idén tudatosan Luther hazájában, a reformáció kiindulásának földjén. A mostani alkalmon 1000 delegátus vett részt közel 230 református egyházból a világ minden részéből. A reformátusok világközössége mintegy 80 millió hívőt képvisel. A világgyűlés csúcspontját az jelentette, hogy a reformátusok is aláírták azt a dokumentumot, amit „Közös nyilatkozat a megigazítás tanáról” címmel adtak ki korábban az evangélikusok és a római katolikusok.

Növekvő érdeklődés Kálvin János iránt Kínában

Egyre nő az érdeklődés Kálvin gazdasági gondolatai iránt Kínában és a Távol-Keleten.

Olyan Kálvin-reneszánsznak vagyunk tanúi Kínában, amire aligha gondolt volna reformátorunk vagy akár csak a 20. századi reformátusság. Nagyszerű Institutio-ját több részletben már megjelentették, gondolataiból és genfi gazdasági, valamint bankreformjából kínaiul több mindent tovább adtak.

Kiváltképpen megragadja a kínai értelmiséget, hogy milyen erős szociális érzékkel törődött Kálvin a szegényekkel. A gazdagságot luxusnak, a szegénységet bűnnek tartotta, s a vagyonosabbaktól több közösségi támogatást várt el. A kamatmaximalizálással, valamint az uzsora kizárásával, és az életkezdési támogatással új gazdasági reformgondolatokat fogalmazott meg és szabályozást vezetett be. Az a hét megszorítás, szabályozás Kálvinnál, amit ma Kínában példaértékűnek tartanak, ez volt.

Első szabály: a szegényt nem szabad azért megalázni, mert szegény és mély nyomorban van.

Második szabály: azok, akik kölcsönadnak, ne érezzék azt, hogy ők szükségből vagy kényszerből cselekednek jól, s akinek

van, ne tegye pénzét a széfjébe, mint aki ennek ismeri értékét, de szegény testvérenek az értékét nem ismeri el.

Harmadik szabály: a kamatot hozó kölcsön esetében nem történhet semmi ügy, ami ne felelne meg a természetes igazságérzetnek, s annak, amire Krisztus Igéje kötelez („amit csak szeretnétek, hogy az emberek tegyenek veletek, mindenben ugyanúgy tegyetek ti is velük”).

Negyedik szabály: a kölcsönt kapóknak engedjék meg, hogy annyi vagy még több hasznat szerezzen ezen, mint a hitelezője.

Ötödik szabály: mindenben Isten Igéje legyen a vezérelv, ne a közmorál, a szokás, vagy a világ szerinti jogosság és „fair”-ség, mert az előbbi nem változik, a többi mind változó.

Hatodik szabály: ne csak azt tartsuk szem előtt, ami egyénileg hasznos, hanem azt is, ami a köz, közösség szempontjából hasznos és szükséges, s legyen mindig előtűnk, hogy az egyénileg fizetett adó közjuttatás, a közösség jólétét emeli. Ez az egyéni közszolgálat.

Hetedik szabály: ne engedjük megromtani régióink vagy községünk civil jogait, törvé-

nyeit, azzal, hogy ezek nem mindig felelnek meg egyeseknek, de mindig törekedjünk a „fair” megoldásokra, ami a többség szempontjából is korrekt.

Rovatvezető: DR. BÉKEFY LAJOS

„Fogantatott Szűz Máriától”

„Az angyal így válaszolt Máriának: A Szentlélek száll reád, és a Magasságos ereje árnyékoz be téged, ezért a születendőt is Szentnek nevezik majd, Isten Fiának.” (Lk 1,35)

A katolikus krisztológiában Máriával, mint „Istenszülővel” találkozunk. Ennek a címnek az a célja, hogy alátámassza: Jézus Krisztus valóságos Isten és valóságos ember egyszerre, hiszen Ő az egész embert meg akarja váltani, nemcsak testünket vagy lelkünket!

A Krisztus istenségét tagadókkal szemben (ariánusok), érthető módon az egyház éppen, hogy Krisztus istenségét kellett erősítse, ezért a római tan a IV. századtól Máriát olyan jelzőkkel is illette, amelyek a Biblia számára ismeretlenek, sőt Máriát olyan rangra emelte, mely már-már helyettesíti Jézust a megváltásban.

Mária személyéhez a katolikus egyház az idők során a következő hittételeket kapcsolta: Mária szeplőtelen fogantatása (immaculata conceptio), szüzessége a fogantatás előtt és a szülés után; Mária büntől való mentesége; Mária a „kegyelem közvetítője” (mivel Jézussal együtt szenvedett a keresztnél és anyai jogáról lemondott az emberiség javá-

A Krisztus istenségét tagadókkal szemben az egyház Krisztus istenségét kellett erősítse, ezért a római tan Máriát olyan jelzőkkel is illette, amelyek a Biblia számára ismeretlenek.

ra). Máriát „társmegváltó” (sunt quos amor) névvel is illetik, illetve a testben való mennybemenetelét (assumptio) is vallják.

Az Istenszülő (theotokosz) megnevezés az ortodox liturgiában is él, de a nyugati egyházban kifejezetten „Istenanyaságról” beszélnek. Mária Istenszülő, mert az isteni Igét „test szerint szülte”. Az Isten-anyaság révén pedig egy egészen különleges kapcsolatba került a Szentháromsággal, „de nem gyakorolhat fölötte anyai uralmat, még ha Krisztus részéről fiúi kegyeletre is tarthatna igényt.” Máriát nem szabad tehát a Szentháromság kiegészítésének (complementum Trinitatis) tekinteni, hiszen teremtményt nem szabad Istennel „egy sorba” helyezni!

Az ortodox egyházban főként az Istenszülő és az örökkévaló szüzesség gondolata kapott kiemelkedő szerepet, amit az ikonművészet is híven tükröz. A görög katolikusok számára is központi jelentőségű Mária személye, de az anglikánoknál már kevésbé hangsúlyos szerepet tulajdonítanak neki, és csak az ősi Mária-ünnepeket tartják meg: Mária tisztulásának napja – február 2; Gyümölcsoltó Boldogasszony – március 25; Vizitáció – május 31; Nagyboldogasszony –

augusztus 15; Kisboldogasszony – szeptember 8; Szűz Mária szeplőtelen fogantatása – december 8.

A protestáns teológia kihangsúlyozza, hogy nem szabad dogma rangra emelni olyan hagyományokat, amelyek csak részben kapcsolódnak a Szentírás tanításához. Így a lutheránusok számára például a Mária örökkévaló szüzességéről szóló tan nem kötelező hittétel. A szűztől való születés kérdésében a lutheránus dogmatikák pedig arra hívják fel a figyelmet, hogy a keresztyén hit nem a biológiai csodán alapszik, és a szűztől való születés Jézus Krisztus egyediségének a körülírására szükséges.

Luther Magnificatról írt magyarázatában (Mária hálaéneke – Lk 1,46-55) Mária tanítói és példamutatói voltát emeli ki, melyből megtanulhatjuk, hogy milyen is az igazi Isten-dicséret és magasztalás, milyen az igazi alázat és hit. Mária egy engedelmes személy, aki felismeri Isten hatalmasságát, és képmutatás nélkül dicsőíti a Magasságos Urat mindazért, amit vele, a legkisebbel cselekedett. A reformátor tehát Mária személyében követendő példaképet állít elénk. A magasztaló éneket Mária nemcsak önmagának vagy az Úrnak zengte, hanem nekünk is, hogy mi is vele együtt énekeljük!

Luther munkáit összességében vizsgálva elmondhatjuk, hogy számára az volt a legfontosabb, hogy különbséget tegyen mindenféle emberi érdem és Istennek a világban kifejtett irgalmas és megváltó tevékenysége között. Luther nem Mária-kultusról, hanem inkább Mária-dicséretéről és tiszteletéről beszél. Egy olyan ember tiszteletéről, akit maga Isten is megtisztelt.

Az evangélikus egyházban (az északi evangélikusok kivételével) Mária szerepe ezért fokozatosan elhalványodott. A felvilágosodás óta szinte említeni sem merték személyét, és gondosan vigyáztak arra, hogy Krisztus elé senki és semmi ne kerüljön.

A református egyházban is előkerül a Mária-kérdés, de református mariológiáról korántsem beszélhetünk. Az ilyen területen történő dogmafejlődésnek útjába állt a protestantizmus írásszerűsége. Kálvin szerint Máriát is érintette az eredendő bűn, ezért Mária tulajdonképpen a pápisták bálványává lett. Elutasította a hozzá való könyörgést, és kétségbe vonta közbenjárói szerepét is. Ezek ellenére is világosan látta,

A protestáns teológia kihangsúlyozza, hogy nem szabad dogma rangra emelni olyan hagyományokat, amelyek csak részben kapcsolódnak a Szentírás tanításához.

hogy a szent Szűz az engedelmesség, a hit, az Isten-imádat és a bibliaismeret példaképe minden keresztyén ember számára.

Protestáns mariológia azóta sem alakulhatott ki, mert evangéliumi látásunk szerint Máriának nincs önmagától adódó kivételes méltósága a többi ember között. Csakis Fia által részesülhet ilyen tiszteletben. A protestáns tanítás éppen ezért inkább Mária-szemléletről beszél, ami az evangélium tanítására támaszkodik.

Mária igazi helye a protestáns szemlélet szerint az igehirdetésben van, de személye mégis arra buzdít, hogy Isten nagyságos dolgait még odaadóbban szemléljük és tanulmányozzuk!

Lorántffy Zsuzsanna, a fejedelmi feleség

Derék asszonyt kicsoda találhat? – teszi fel a kérdést a Példabeszédek könyve (Péld 31, 10-31). A férje mellett álló, Istenfélő és hitvalló asszony nem csak dísz és koronája az ő férjének, de külön szolgálata is van nemcsak a család, hanem az egész közösség életében. Vannak olyan szolgálati területek, amelyekre egy hűséges asszonyt rendelt Isten.

Minden sikeres férfi mögött van egy nő – tartja a híres mondás – és ez nagyon igaz. Mert a férfiak ugyan nagy megvalósításokra is képesek, de szükségük van egy támaszra, egy társra, amelyik hozzá illik. „Nem jó az embernek egyedül lenni, alkotok hozzáillő segítőársat.” (1Mózes 2,18) mondja Isten, és ebben nemcsak a társ szerzése a fontos, hanem az is, hogy hozzáillő. Egy fejedelemhez, egy nép vezetőjének vajon milyen társ a megfelelő?

Lorántffy Zsuzsanna fejedelemasszony emlékét nem véletlenül ápolja olyan sok református nőszövetség, egyesület, utcanév és szobor, mert nyilvánvaló mindannyiunk előtt, hogy e hűséges asszony nélkül aligha lehetett volna I. Rákóczi György fejedelmünk az aki, és aligha épülhetett volna úgy egyházunk és nemzetünk ügye, ahogy ezen áldott életű hitvalló fejedelmi házaspár keze alatt épült.

Lorántffy Zsuzsanna, I. Rákóczi György fejedelem felesége, mecénás, iskolaalapító 356 éve, 1660. április 18-án hunyt el Sárospatakon. Lorántffy Zsuzsanna nemcsak férjének támasza, hanem nagyszerű anya és mélyen vallásos asszony is volt.

Lorántffy Mihály zempléni nagybirtokos és Zeleméri Borbála lánya 1600 körül született Ónodon. A korán árvaságra jutott lány 1616-ban ment feleségül a 23 éves Rákóczi György borsodi főispánhoz, ónodi kapitányhoz, hozományá a pataki vár és birtok volt, amely így került a Rákócziak tulajdonába. A korban ritkaságnak számító szerelmi házasság (amelynek megkötésekor persze politikai érdekek is szerepet játszottak) 32 éven át tartott, öt gyermekük közül kettő élte meg a felnőttkort.

Lorántffy Zsuzsanna nemcsak férjének támasza, hanem nagyszerű anya és mélyen vallásos asszony is volt. A gyermeknevelés mellett fontosnak tartotta a helyi református iskola és gyülekezet anyagi és szellemi támogatását, az ott élők számára kórházat is építtetett. 1648-ban, férje halála után végleg Sárospatakon telepedett le fiával, Rákóczi Zsigmonddal, ettől kezdve indult igazi fejlődésnek a város és a református kollégium.

I. Rákóczi György fejedelem és felesége, a mecénás, iskolaalapító Lorántffy Zsuzsanna

Rákóczit 1630-ban erdélyi fejedelemmé választották. A család Erdélybe, Gyulafehérvárra költözött, de a fejedelemasszony jobbára a pataki várban időzött. Férje távolléte alatt kiválóan irányította és gyarapította a zempléni birtokot, ahol jelentős építkezés indult. A ma műemlékként látogatható pataki vár legértékesebb része az általa építtetett, a keleti szárnyat és a Vöröstoronyot összekötő oszlopos-árkádós lépcső és loggia. Utóbbi róla nevezték el. Híres volt a vár körül elterülő Gombos-kertje, amelyben szívesen szorgoskodott. Kedvét lelte különféle virágok, különleges gyógynövények termesztésében, az ezekből készített gyógyszerekkel ellátta a környéken élőket is. A legenda szerint a tokaji aszú is az ő gazdálkodása idején született: eszerint birtokán a szőlőt a Habsburg-ellenes harcok miatt csak novemberben szüretelték le, ezért lett edesebb, tüzesebb a már összeaszalódott szőlőszemekből sajtolt nedű.

Lorántffy Zsuzsanna nemcsak férjének támasza, hanem nagyszerű anya és mélyen vallásos asszony is volt. A gyermeknevelés mellett fontosnak tartotta a helyi református iskola és gyülekezet anyagi és szellemi támogatását, az ott élők számára kórházat is építtetett. 1648-ban, férje halála után végleg Sárospatakon tele-

pedett le fiával, Rákóczi Zsigmonddal, ettől kezdve indult igazi fejlődésnek a város és a református kollégium.

Az özvegy fejedelemasszony szívügyének tekintette az ifjúság, a szegény, de te-

Nyilvánvaló mindannyiunk előtt, hogy e hűséges asszony nélkül aligha lehetett volna I. Rákóczi György fejedelmünk az aki, és aligha épülhetett volna úgy egyházunk és nemzetünk ügye, ahogy ezen áldott életű hitvalló fejedelmi házaspár keze alatt épült.

hetséges fiatalok képzését, a reformáció tanainak terjesztését. 1651-ben nyomdát is alapított elsősorban a tankönyvek, a tanárok tudományos munkáinak kinyomtatására, ezekkel és az iskolának adományozott családi könyvgyűjteményével a később híressé vált könyvtár alapjait rakta le. A már korábban kibővített, rendszerében megreformált iskolába új tanárokat hívott meg, többek között a híres cseh-morva pedagógus-író, a népiskolában gondolkodó Comeniust, aki itt írta Schola Ludus (Az iskola mint játékszín) és az Orbissensualium Pictus (A látható világ képekben) című műveit. 1657-ben Fogarason egy román tannyelvű iskolát is létrehozott.

Lorántffy Zsuzsanna 1660. április 18-án hunyt el. Nem érthette meg az ellenreformáció korát, a protestáns iskola száműzését. Hamvai a pataki Vártemplom kriptájában nyugszanak, az Iskolakertben szobor őrzi emlékét.

Van-e létjogosultsága a női lelkészeknek?

„A ti asszonyaitok hallgassanak a gyülekezetekben” 1Kor14,1a
(Mária Magdolna) „elmenvén megjelentette azoknak, akik vele voltak...” Mk 16,10a

Sokak által kényesnek mondott témát fessegetek, mikor azt kérdezem, hogy vajon lehetnek-e a nők lelkipásztorok, vagy sem? Ha igen, miért nem teljesíthetnek minden vallásban szolgálatot? Ha nem, akkor miért engedélyezik a reformátusok, evangélikusok, unitáriusok mégis?

Mielőtt kifejténém a saját álláspontomat, nézzünk meg néhány kemény érvet, mely arról szól, hogy lelkészi feladatot csak férfiak tölthetnek be:

- Jézus tanítványai férfiak voltak, Júdás helyébe férfit választottak, diakónusi tisztségre is csak férfi jöhetett szóba.
- Az Ószövetség idején papi szolgálatot csak férfi tölthetett be

Női lelkészként mai napig érzek hátrányos megkülönböztetést, mert egyes református lelkészkollégák és híveink közül is némelyek nemcsak hogy idegenkedve néznek a palástos nőkre, hanem sokszor másodrendűnek vélik szolgálatunkat.

- Pál apostol kifejezetten megtiltja a nőknek azt, hogy gyülekezetekben tanítsanak, a feladatuk a férjüktől tanulni és nyilvános helyen hallgatni.
- 1977-ben VI. Pál pápa kijelentette: „Nő nem lehet pap, mert az Úr férfi volt.”

Nehéz érvek sorakoznak itt fel, melyek mindegyike arról szól, hogy a lelkészi szolgálat a férfiak kiváltsága a Biblia tanítása szerint, és ezáltal sokan úgy vélik, hogy a női lelkészség törvénytelen, tehát nemhogy elképzelhető, megengedhető, hanem kifejezetten tilos.

Ahhoz, hogy a női lelkészségről beszélni lehessen, tehát vitába kell szállni az Ószövetséggel, Pál apostollal és az egész katolikus valamint ortodox világgal? Nézzük meg!

Hozzá szeretném tenni, hogy női lelkészként mai napig érzek hátrányos megkülönböztetést, mert egyes református lelkészkollégák és híveink közül is némelyek nemcsak hogy idegenkedve néznek a palástos nőkre, hanem sokszor másodrendűnek vélik szolgálatunkat.

Legelőször is nézzünk szét egy kicsit Jézus tanítványainak körében, kik is voltak ők. Természetesen volt a 12 férfi tanítvány, és rajtuk kívül, ahogy az evangélium nevezi: „akik velük voltak” (Lk24,33), „akik velük jártak”.

Kik is voltak ezek: számos Jézusban hívő, Jézus által meggyógyított beteg, megtért ember, köztük asszonyok: Mária Magdolna, Johanna, Zsuzsanna, akik elkísérték Jézust az útjaira, és gondoskodtak róla (Lk 8,1-3). Ezen túl ott voltak a kereszttel, részt vettek a temetésén és a feltámadás első tanúi és hírnökei is voltak, majd a Szentlélek kitöltését várva a férfi tanítványokkal együtt imádkoztak a jeruzsálemi felházban - ApCsel 1,14. Tehát, ha azért lehetnek csak férfiak lelkészek, mert a tanítványok is azok voltak, akkor ez nem állja meg a helyét. Hozzátenném még II. János Pál pápa szavait, aki egy húsvéti beszédében a következőket mondta: „A

megtért bűnös asszonyt Krisztus bizonyos módon egyenlővé tette az apostolokkal, azaz, hogy az ő ajkára bízta a feltámadás üzenetét.” Később a katolikusok sokat magyarázkodtak ezért a mondatért.

Jézus pedig felrúgva kora zsidó hagyományait tárgyalt nőkkel, és saját jogon tanította őket, ám ennek ellenére nem hagyott speciális, nőkre vonatkozó tanítást egyházára.

Későbbi szolgálatokról nem tudunk, csupán olyan iratok tanúskodnak például Mária Magdolna tanítványságáról, írott evangéliumáról és a többi tanítványhoz intézett beszédéről, melyek ma nem kerülhettek be a Szentírásba, hanem gnosztikus, apokrif iratként tartják őket számon.

Jézus nem tiltotta meg a nőknek a tanítást, sőt Lukács evangélista szerint, amikor Jézus megjelenik feltámadása után a tanítványoknak, nem csak a 11 van összegyűlve, hanem a tágabb tanítványi kör, és mindenki számára szólt a küldetés arról, hogy prédikálni kell, vagyis az ott szerintem jelenlévő asszonyoknak is.

Ha a zsidó papok és a keresztyén papok kontinuitását vizsgáljuk, szeretnék kicsit kritikus lenni. A mózesi törvény meghatározza a papi rendet és annak szolgálatát az áldozati oltárok körül. Ez a papi rend kizárólag Áron és leszármazottaiból áll. Ennek a papi hiva-

tásnak tehát nem lehet folytonossága a keresztyén lelkipásztorság, egyrészt mert egyikünk sem született Áron családjából, másrészt már csak azért sem, mert a keresztyén lelkész feladata Krisztus hirdetése, nem pedig az áldozatok bemutatása. Végül pedig annak a papságnak, aki halálra ítélte az Isten Fiát, nem tudom, melyik keresztyén lelkipásztor szeretne az utódja lenni.

„Tetszék a Szent Léleknek és nekünk, hogy semmi több teher ne vettessék ti reátok ezeken a szükséges dolgokon kívül” (ApCsel 15,28), feloldozva a pogányokat ezáltal a mózesi törvények alól.

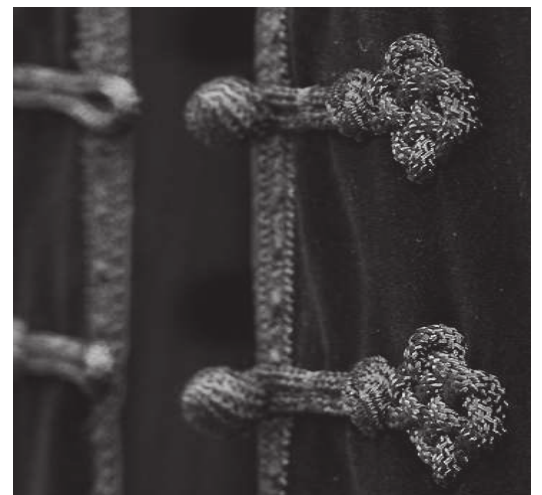
Pál apostol szavait megvizsgálva, annyit mindenképpen meg szeretnék jegyezni, hogy nem tudom, mire alapozza ezt a szigorítást, mert Jézus ilyet soha nem mondott, ráadásul nincs olyan mózesi törvény, mely arra vonatkozna, hogy a nők nem szólhatnak a gyülekezetben. A zsidók Pál idejében másodrendű emberként kezelték a nőket, de az ószövetségi korban voltak nők, akik igenis szolgáltak nyilvánosság előtt. Például: Mirjám próféta-nő (2Móz15,20), Debóra bírónő (Bír4,4), az Újszövetségből: Anna próféta-nő, aki a templomban tesz bizonyosságot Jézusról (Lk2,37) és folytathatnánk a sort azokkal az asszonyokkal, akik még Jézus életében és mennybemenetele után is bizonyosságot tettek Jézusról.

Pál tanítását, melyben megtiltja a nőknek a szolgálatot ószövetségi alap nélkülinek, jézusi tanítással nem megegyezőnek tartom és elfogadni csupán úgy tudom, ha ezt azokra értem, akiknek közvetlenül íródott, vagyis a korinthusi és Timóteuson keresztül néhány görög városbeli asszonyokra vonatkoztatva.

A katolikus és az ortodox vallással nem vitázom, hogy papjaik milyen neműek, ezt saját belső törvényük szabályozza, mint ahogy a katolikusnak azt is megszabják, hogy Jézus nőtlen lévén, papjaik ne házasodjanak.

Így tehát a Bibliából alá lehet támasztani és meg is lehet cáfolni ugyanakkor a női szolgálatot. A kérdés: Jézus szavai nyomnak többet a latba vagy a Pálé?

TÖTÖS BEÁTA

„Egy dolgot tudtam: embereket kell szolgálnom”

Teológiára felvételizni egy nőnek nagy kihívást jelent, mivel számukra a teológiai helyek száma is korlátozva van. Összefüggésbe hozható ez azzal, hogy Erdélyben bizonyos vélemények szerint idegenkednek a női lelkészekről, és talán azzal is, hogy az egyház is tart attól, hogy elnőiesedik ez a szakterület. Pakulár Julianna tasnádi lelképásztornótól érdeklődtünk a női lelkészség helyzete felől.

– *Mi játszódott le benned, amikor a lelkészi pályát választottad? Nem riasztott-e meg, hogy a későbbiek során hátrányba kerülhetsz férfi társaidal szemben?*

– 15 éves voltam, amikor megszülettem bennem az elhatározás, hogy lelképásztor szeretnék lenni, miután hallottam, hogy lányok is felvételizhetnek a lelkészképzésre. Igazság szerint semmi nem játszódott le bennem, az elhatározásom teljesen érzelmi alapú volt, nélkülözve mindenféle előítéletet, vagy elképzelést. Én egy dolgot tudtam: nekem embereket kell szolgálnom. Ezt nevezhetném elhívásnak is, bárhogya is hívjuk, akkor az egyházi színteret láttam alkalmasnak arra, hogy ezt a hivatásomat betöltssem. Akkor találkoztam azzal az akkori egyházkerületi vezetőségben, hogy nem szeretnék, hogy elnőiesedjen a szakma, azonban utólag visszatekintve ez egy embernek volt a magánvéleménye. Azóta sem találkoztam ezzel a gondolattal vagy szándékkal. Az, hogy ezen a téren /is/ férfiközpontú a szemlélet Erdélyben, az eléggé elavult már szerintem, és a tény, hogy a közvélemény szemében alapvetően „férfinak való” szakmában, hivatásban megjelenik egy-egy nő is, nem az – egyébként tévesen megítélt – emancipációnak a következménye. El kell fogadni, hogy kisajátítani nem lehet nemi szempontból semmit, főképpen olyan területen nem, ahol egyik vagy másik nem a maga sajátos vonásaival csak segíthet az adott területen. Az, hogy tartanak-e vagy tartottak-e a szakma elnőiesedésétől, nem az én dolgom, én egy sikeres felvételi után elfoglaltam az akkor megillető helyemet. Soha nem riasztott el az, hogy hátrányba kerülhetek a férfikkal szemben.

– *Számtalan helyen szolgáltál már. Tapasztaltál-e valahol előítéletet a női lelkészek iránt?*

– Ha figyelembe vesszük a legációk helyeken való szolgálataimat, valamint az imaheti szolgálatakat is, akkor valóban nagyon sok helyen szolgáltam. Soha nem találkoztam előítéletekkel, sokkal inkább egészséges kíváncsisággal és mély tisztelettel. Mindig elfogadták a szolgálatomat és sok pozitív visszajelzést kaptam válaszul. Ezeket mindig sikerélményként könyveltem el. Azonban ez főképpen az igehirdetési szolgálatokra

vonatkozik. Ami a lelkészi szolgálat egyéb területeit érinti, volt rá eset, hogy kellemetlenül éreztem magam, mondjuk egy olyan döntési helyzetben, ahol a hozzá értésem nem volt megfelelő, például építkezési ügyekben, közmunkák alkalmával, de ez egy belső, elrejtendő tapasztalat volt. Igyekeztem mindig határozott lenni, még akkor is, ha egy egész presbitériummal álltam szemben egyedül nőként, általában ez meghozta gyümölcsét. Úgy érzem, tisztelték bennem a nőt, ha pedig tiszteletlenséggel találkoztam, akkor azt az emberi és nem női mivoltom szerint értékeltem.

– *Mennyire kell jobban teljesítenie egy nőnek az elismerését, mint egy férfinak?*

– Nem kell jobban teljesítenie. Szerintem az elhivatottság és szolgálatkészség mértéke kell, hogy meghatározza az elismerés kivívását. A velem szembeni elvárást nem tudom meghatározni. A határozott elképzelések és elvárások csalódáshoz vezethetnek. Én nem elismerésért szeretnék teljesíteni, hanem önmagamért és azért a szolgálatért és isteni elhívásért, ami bennem van. Igazából nem is foglalkozom mélyebben ezzel a kérdéssel. Az elvárást mindig a lényegen kívül eső dolognak tekintem. Azt hiszem, nekem már nincsenek is elvárásaim...

– *Meglátásod szerint mennyire nehéz azoknak a lelkésznőknek a helyzete, akiknek a társuk más szakterületen dolgozik. Vagy ennek egyáltalán nincs jelentősége?*

– Van jelentősége, életünkben minden döntésünknek van jelentősége. Az is egy döntés, hogy egy lelkésznő nem egyházi berkekből vagy egyenesen a teológiáról választja meg a férjét. Persze, ugyanakkor ez két ember közös döntése. Mivel nem látok bele teljesen egy ilyen felállásba, ezért sok mindent nem mondhatok. Véleményem nyilván van, ami nem értékítélet, hanem csak megfigyelés vagy megállapítás. Szerintem bizonyos szempont-

ból nehezebb, a szolgálatok, vagy a helyettesítés miatt, vagy abban, hogy a hétvégéket, amikor a férjnek szabad napjai vannak, nem tudják összeegyeztetni, talán ez lehet a legnehezebb. De ugyanakkor egyszerűbb lehet sima, mezei feleségnek lenni, mert a lelkésznő egy kicsit ki tud „lépni” munkahelyéről, amikor például a férje szakmai beszámolót tart saját életterületéről. És erre a „kilépésre” szükségünk van néha, akár belátjuk, akár nem. Én azok közé tartozom, akik ezt belátják, még akkor is, ha ezzel sok kollégánőt nem ért majd egyet.

– *Több év tapasztalata után, és számtalan lelkésznő életét ismerve, mennyire tartod nehéznek a nők sorsát ezen a pályán?*

– Szerintem nem nehezebb lelkésznőnek lenni, mint tanárnak vagy orvosnak. Vagy bármely olyan szakma képviselőjének, amelyet elsősorban elhivatottságból végez az ember és neveléssel, tanítással, gyógyítással van összefüggésben. Az orvos is, a tanár is „hazaviszi” a munkáját, ahogyan a lelkésznő is állandóan készenlétben van, mert otthona a munkahelye is egyúttal. Talán ez a legnehezebb ebben. Ehhez különös erő kell, vannak, akik jobban bírják, vannak, akik kevésbé. Ezért mondtam imént, hogy néha szükségünk van arra, hogy kicsit kibújjunk a bőrünkéből.

– *A női lelkület milyen többletet tud hozni ebbe a szolgálatba?*

– A női lelkület csak akkor hozhat többletet vagy mást a lelkészi szolgálatba, ha azt egy nő valóban megéli és tisztában van a saját női mivoltával, értékrendjével, másságával, nyilván a férfihoz képest. De én nem nevezném többletnek, mert ami esetleg többletet jelenthet, az más területen hátrány lehet. Ha nagyon konkrét akarok lenni, akkor azt mondanám, hogy talán több az empátia, a gyengédség a nőkben. De ez nem erény, hanem a nőiség meghatározója. Teljesen egyértelmű, hogy ezeket pozitívumként bele kell vinni a szolgálatba. Viszont egy nő, legyen az lelkésznő vagy lelkészné, esetleg mind a kettő, ugyanannyit tud ártani is, ha nem megfelelő módon éli meg ezeket a dolgokat, és nem a helyén kezeli a nőiségét, megtagadja, vagy túljátssza azt, csak azért, mert azt gondolja, akkor több tiszteletet fog kivívni magának. Én azt gondolom: legyenek szolgálattelvő /nem szolgál/, legyenek nő, és ebben a kettőben találjam meg az egyensúlyt, a hozzáállásom legyen mindig pozitív, így biztos nem lehet gond. Ha a kapcsolatom a Teremtővel állandó és stabil, soha nem fogom nőként rosszul megélni a lelkészi szolgálatot.

ÜNNEPI ZSINAT DEBRECENBEN

Elfogadták a Második Helvét Hitvallás új magyar fordítását

A Második Helvét Hitvallás elfogadásának és egyháza megalakulásának 450., valamint a reformáció 500. évfordulóját ünnepelte az a református sereg, amely részt vett a rendkívüli zsinaton és az úrvacsorai közösségben, a kálvinista Rómában, Debrecenben.

A zsinatot Fekete Károly, a házigazda Tiszántúli Egyházkerület püspöke nyitotta meg, majd Bogárdi Szabó István, a Magyarországi Református Egyház zsinatának elnöke, dunamelléki püspök vezette le. Áder János köztársasági elnök köszöntőjében a Biblia fordításának jelentőségét emelte ki, mely a magyar nyelv használatában és a nemzettudat erősítésében kiemelkedő szerepet töltött be. Az anyanyelv, a zsoltárok, a magyarságtudat a kultúránkba ivódott, a közös életünkbe épült, de a legnagyobb jó a református magyar ember – mondta a köztársasági elnök.

Köszöntő beszédet mondott Martin Engels, a Németországi Református Szövetség moderátora és Papp László Debrecen Megyei Jogú Város polgármestere. A Magyar Református Egyház 2009. május 22-én elfogadott alkotmánya alapján a Magyar Református Egyházhoz csatlakozhatnak a Kárpát-medencén kívüli református közösségek is, így épült be, ez alkalommal, a határokon átívelő zsinati közösséghez a Kanadai Magyar Református Egyházak Szövetsége és a Luxemburgi Magyar Protestáns Egyesület.

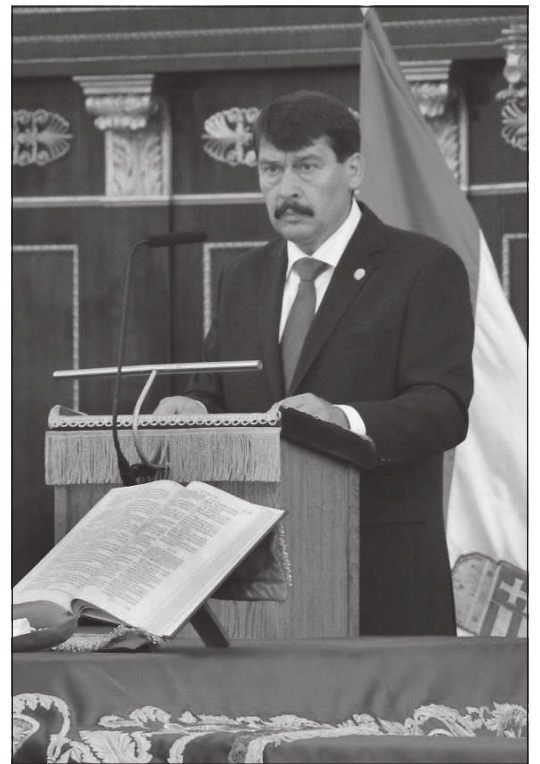
További köszöntők és előterjesztések után Buzogány Dezső, a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet professzora, a Második Helvét Hitvallás fordítója, aki a közelmúltban több ízben tartott előadást Erdődön és Szatmárnémetiben is, a 450 évvel ezelőtt elfogadott hitvallás történetéről és jelentőségéről beszélt. „Aki a Szentírást olvassa, Isten kegyelméből hívó lehet, de református nem. Ahhoz, hogy reformátusok is legyünk, szükség van a Szentírás tanításának rendszerbe szedett összefoglalására, a hitvallásra, mely nem csupán tankönyv, hanem Isten igazságaira vezérlő kalauz” – hangsúlyozta az előadó.

A zsinat tagjai köszönetet mondtak a Második Helvét Hitvallás fordítójának, Buzogány Dezső professzornak, és lektorának, Bogárdi Szabó István dunamelléki püspöknek, valamint a fordítás ellenőrzésével megbízott bizottságnak az áldozatos munkájáért. Egyhangúlag elfogadták, hogy a Második Helvét Hitvallás átdolgozott szövege a Magyar Református Egyház egységesen használt hitvallása legyen.

Szünet után a népes gyülekezet úrvacsorai közösségben tett bizonyosságot arról, hogy az egyháznak Jézus a feje és a fundamentuma. Újabb olyan alkalom volt ez a reformáció városában, amely erőt adhat minden jelenlévőnek identitása megtartásában, hite hétköznapokon való megélésében, megvallva: „Krisztus a jövő, együtt követjük Őt.”

RÁCZ ERVIN

A Magyar Református Egyház ünnepi zsinatán, 2017. június 24-én Áder János köztársasági elnök tisztelte meg jelenlétével az alkalmat, ahol a püspökök között Csúry István királyhágómelléki főpásztor is jelen volt.

Átadták a Presbiteri Szolgálatért Díjat

2017. március 18-án tartotta meg a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Presbiteri Szövetsége éves közgyűlését Nagyváradon, a korábbi Egyházkerületi Székház dísztermében.

A közgyűlés ft. Csűry István püspök ige hirdetésével vette kezdetét, majd a napi-rendi pontoknak megfelelően hangzottak el beszámolók az egyházmegyék különböző tevékenységeiről, valamint a 2017-es év programjavaslatait is ismertették. Az anyaországi református PSz-t dr. Szilágyi Sándor leköszönő ügyvezető elnök és Váczi Gábor szövetségi titkár képviselte.

A közgyűlés fénypontja az idei Presbiteri Szolgálatért Díj átadása volt az arra érdeme-sült presbiterek számára.

Idén a KRE PSz tizenegy presbiternek ítélte oda e magas rangú kitüntetést.

Íme: dr. Szilágyi Sándor, az MRPSz leköszönő ügyvezető elnöke, László Kálmán, a KRE PSZ volt elnöke, Pozán Edit a Nagybányai Egyházmegye presbiter, Medve Sándor a Szatmári Egyházmegye, Komáromi József a Nagykárolyi Egyházmegye, Tóth Zsigmond Béla a Bihari Egyházmegye, Egresi Gábor az Érmelléki Egyházmegye, Simon Klára az Aradi Egyházmegye, Dorogi Sándor a Temesi Egyházmegye, Kincses Imre a Szilágysomlyói Egyházmegye, és Pesti János a Zilahai Egyházmegye presbiter.

A kitüntetésre érdemes presbitereket minden esetben az egyházmegyei presbiteri szövetségek javasolták.

A közös laudációt Lakatos Nella, a KRE PSz jegyzője ismertette a jelenlévőkkel:

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Presbiteri Szövetsége 2015. márciusi közgyűlésének 12. határozata alapján a Presbiteri Szolgálatért Díj adományozható mindazon presbitereknek, akik áldozatos munkájukkal szolgálták anyaszentegyházunk épülését. Első alkalommal a 2016. márciusi közgyűlésen 30 presbiter vehette át a Pataki Károly, a Temesvári Egyházmegye volt gondnoka által készített érmet és egy emléklapot.

2017-től kezdődően a közgyűlés határozata értelmében egyházmegyénként 1-1 presbiter tüntetnek majd ki a díjjal.

Pál apostol a Korintusiakhoz írott levél 15. fejezetének 58. versében ezt írja:

„Ezért, szeretett testvéreim, legyetek szilárdak, rendíthetetlenek, buzgólkodjatok

mindenkor az Úr munkájában, hiszen tudjátok, hogy fáradozástok nem hiábavaló az Úrban”.

Egyházi, sőt hívő emberként azt tartjuk, hogy egyedül Istené a dicsőség, és Őt illet meg minden dicséret. Ezért gondot jelent, ha valakinek az érdemeit kell méltatni, magasztalni. Ha valakinek az erőit látjuk, akkor is Istent dicsérvük, mert Isten használta fel őt eszköz gyanánt. A ma kitüntetett presbiterek Istennek szolgálói, az Istennek szentelt keresztyén élet élő szimbólumai a gyülekezetekben, az öntudatos református egyháztag élő személyben megtestesült jelképei. Az egyházmegyék presbitériumaiban hűséggel szolgálják az Urat, békességben, megértésben végzik a rájuk bízott szolgálatot. Templomba járó, imádkozó, adakozó, másokon segítő elöljárói a közösségnek, akik életvitelben, feladatmeglátásban, feladatvállalásban, anyagi teherviselésben Isten megáldotta szorgalommal végzik munkájukat... Ők az egyház iránti hűséggel és példamutató életükkel részt vesznek a gyülekezet mindennapi munkájában, tanítói missziói feladatokat látnak el, és az Istentől nyert ajándékot készséggel és örömmel a többi tag javára és üdvösségére fordítják.

A díjat átvevő presbiterek megérdemlik a dicséretet, mert vállalták a sáfárkodást, az önzetlen szolgálatot és köszönet hitükért, hűségükért, lelkesedésükért, amivel munkálkodnak gyülekezetük gyarapodásáért, lelki épüléséért és a szörványvidéken küzdenek a fennmaradásért.

Gratulálunk a kitüntetett presbiter testvéreinknek, további erőt, egészséget és kitar-tást kívánunk az elkövetkezendő időkben, hogy gyülekezetükben minősített emberek legyenek, akiket az Isten azért adott, hogy az Ő dicsőségét megbízottszerűen szolgálják.

Isten áldása legyen életükön, munkájukon, családjukon és egyházi közösségükön.

A díjakat Csűry István püspök és Mészáros János missziói előadó adták át a kitüntetetteknek.

„ÉN ÉLEK, TI IS ÉLNI FOGTOK.”

Ravatalozó szentelése Magyargéresen

Az alig félezer lelket számláló Magyargéresi Református Egyházközség ravatalozót szentelt Isten Igéje vigasztalására. A munka oroszlánrészét a kápolna elkészítésében a gyülekezeti tagok végezték.

Az ünnepélyes alkalmon Tolnay István, a Nagykárolyi Református Egyházmegye esperese hirdette Isten szavát a 118. zsoltár szavai alapján: „Nem halok meg, hanem élek, és hirdetem az Úr tetteit. Nyissátok ki előttem az igazság kapuit: bemegyek és hálát adok az Úrnak! Az Úr az Isten, Ő adott nekünk világosságot. Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, mert örökké tart szeretete.” A ravatalozó igenis tekinthető egyfajta templomnak, mivel Isten vigasztaló szava és örök életről szóló tanítása hangzik ott. Isten áldja meg a kezek munkáját, hogy Krisztus gyülekezete gyászában reményt és vigasztalást találjon nemzedékről nemzedékre! – mondta az esperes. „Én élek, ti is élni fogtok.” (Ján 14,19) – olvashatják majd a gyászolók a fekete úrasztalai terítőről, minden alkalommal.

Nagy Attila magyargéresi lelkipásztor először Istennek adva hálát, mondott köszönetet mindazoknak, akik munkálkodtak az építkezésen. Az építkezés nagy részét a gyülekezet önerőből végezte, de a közhivataloktól (Megyei Tanács, Bélteki Önkormányzat) is kaptak támogatást.

Az ünnepségen az ifjak és a gyermekek verses összeállítása, Erdei D. István parlamenti képviselő köszöntő szavai után szeretetvendégséggel várta a vendégeket a gyülekezet. A testvérgyülekezetek képviselőiben együtt örültek az örülőkkel a szatmárhegyi, erdődi és kismajtényi lelkipásztorok és gyülekezeti tagok. Isten adjon vigasztalást az erre elkülönített helyen is!

Lelkészcsaládok csendesnapja

Első alkalommal gyűltek össze a Nagykárolyi Református Egyházmegye lelkészcsaládjai csendesnapra. Az Ákoson június 24-én megtartott eseményen a felnőttek egy előadást hallgathattak, közösen néztek meg egy vallásos témájú filmet és együtt imádkoztak. A gyermekekre pedig számos izgalmas program várt.

A csendesnap Dobai Zoltán házigazda lelkipásztor áhítatával kezdődött, aki az ApCsel 21,5 igeszakasz alapján szólt a jelenlevőkhöz. Ifj. Demeter Sándor és Enikő Titokzatos találkahely a házasságban címmel tartottak érdekesítő előadást. Az előadók az együtt töltött idő, az egymásért való- és közös imádkozás fontosságára hívták fel a figyelmet. Ez volt az üzenete az Imával nyert csaták című filmnek is, amit a délutáni órákban együtt néztek meg a lelkészek és hitveseik.

A gyermekek kézműves foglalkozáson vettek részt, sokat játszottak és nem maradt el az arcfestés sem. A bográcásban pedig mindeközben finom falatok készültek.

Illesse köszönet a program szervezőit, a házigazda lelkészcsaládot és a háttérben munkálkodó gyülekezeti tagokat, akik sokat fáradtak azért, hogy ez a nap jól sikerüljön és mindenki jól érezze magát.

Újabb hasznos adományt kapott az egyházmegye

Közeledik a Nagykárolyi Református Egyházmegyében is a táborozások időszaka. Idén egyházmegyénk nyári eseményprogramja július 4-én kiegészül egy konferencia alkalommal is.

Mindig is gondot jelentett egyházmegyénk számára egy hordozható hangosító berendezés beszerzése. Erre azért van szükség, mert 80-100 gyermek koordinálása szabadtéren gondot okoz a szervezőknek.

Ez a helyzet készítette egyházmegyénk vezetőségét arra, hogy támogatókat keressen egy hordozható, feltölthető, nagyobb teljesítményű hangfal megvásárlása céljából. Meg is találtuk a kedves támogatóinkat id. és ifj. Adorján Csaba kertészkedéssel és kertépítéssel foglalkozó vállalkozók személyében, akik 600 lejt adományoztak egyházmegyénknek erre a célra. Az adományból megvásároltuk a képeken látható hangosító eszközt.

Illesse köszönet a nagykárolyi Garden Centert működtető POMINOVA kft.-t vezető Adorján családot e nemeslelkű adományért. Isten áldását kérjük életükre és cégüknek sok sikert kívánunk!

Méltó ünneplés a reformáció ötszázadik évfordulója alkalmából Berettyószéplakon

Jeles nap volt július 2. a Berettyószéplaki Református Gyülekezet életében. Ünnepi istentiszteleten emlékeztek a reformáció ötszázadik évfordulójára, s ennek apropóján egy emlékművet lepleztek le, ugyanakkor letették az új gyülekezeti ház alapkövét is.

Az Úr is mosolyogva nézett le a közösségre, amikor csodálatos napsütéssel ajándékozta meg ünnepüket. Az istentiszteleten főtisztelítőt Csúry István, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke tolmácsolta Isten ígését az Zsoltárok 13,2-3.6. igeszakasza alapján.

„Nagy napra ébredt ma ez a közösség, hiszen megünnepli a protestantizmus győzelmét. Emléket állítanak ennek az eseménynek, ugyanakkor egy új épület alapkövét helyezik el, ami azt jelenti, hogy nemcsak a múlt, hanem a jövő felé is tekintenek. Nagyon fontos, hogy egy gyülekezet úgy nézzen a jövője felé, hogy azt az Úr meg fogja áldani az elkövetkezendő években. Nagyon fontos ez az esztendő ennek a gyülekezetnek, református anyaszentegyházunknak, de merem állítani, hogy nemcsak a protestánsoknak, hanem minden más keresztyén embernek is” – fogalmazott a püspök.

A vendégeket és gyülekezetet Bede Ferenc házigazda lelkipásztor köszöntötte. Balog Zoltán miniszter szavait idézte: „A reformáció hálaadás és kritikus szembenézés önmagunkkal.” „Ma legyen ott mindenki szívében a hálaadás a gondviselő Isten iránt, aki megtartotta népünket és anyaszentegyházunkat. Adjunk hálát Istennek azokért az emberekért, akik 500 évvel ezelőtt eszközök voltak az Ő kezében” – mondta a lelkész. Hangsúlyozta, hogy kritikus szembe kell nézzünk önmagunkkal is. Fel kell tegyük a kérdést, hogy milyen az életünk. Mi az, amit az emberek javára és az Isten dicsőségére tehetünk?

Rákosi Jenő, az Érmelléki Református Egyházmegye esperese elmondta, hogy valahányszor a berettyószéplaki gyülekezetre gondol, mindig meglepődés tölti el. Tudja azt, hogy szorgalmas templomba járó, a munkájukat alázatosan végző emberek laknak ott. Szépen rendbetett temploma, parókiája és ravatalozója van a közösségnek, és mindezek mellett érezhető, hogy lelkiek terén is gyarapszik a gyülekezet. Örömmel tapasztalja, hogy a közösség tovább tervez és bízik a jövőben.

Cseke Attila szenátor két Luther Mártontól származó idézetet említett meg: „mindenki tanulja meg a saját leckéjét” és „ha tudnám is, hogy holnap elpusztul a világ, még akkor is ültetnék egy almafát”. „Itt élőknek meg kellett tanulnunk, hogy minden magyar embernek a munkájára szükség van ahhoz, hogy erős közösség legyünk. A ma élő generációnak pedig nemcsak a saját

maga számára, hanem a jövő nemzedékek részére is építeni kell. És amit megépítünk, azt lelkiismeretesen tegyük” – hívta fel a figyelmet a politikus.

Biró Zsolt parlamenti képviselő az egyik legismertebb református énekből kiindulva elmondta, hogy erős várunk nekünk az Isten és ugyanilyen erős várunk az anyanyelvünk is. A reformáció az anyanyelvűség megteremtéséről is szólt. Őseink tudták jól a lelkét. Tudták, hogy vannak dolgok, amelyekben fontos az egység, amelyekben lehetséges a szabadság, és mindenben a szeretetnek kell érvényesülnie. Elmondta, hogy hosszú távra úgy tudunk tervezni, ha a lényeges dolgokban létrejön közöttünk az egység.

Tivadar Nicolae polgármester és Bagosi Ferenc Barna alpolgármester a reformáció emlékévének alkalmából a település önkormányzata nevében egy-egy ajándékot nyújtottak át Csúry István püspöknek és Bede Ferenc lelkipásztornak. A polgármester méltatta a lelkipásztort és gyülekezetet aktív tevékenységükért. Örömet fejezte ki amiatt, hogy újabb terv megvalósításába kezd a református közösség.

A köszöntéseket követően a gyülekezet PowerPointos kivetítésen megtekinthette az új gyülekezeti ház látványtervét, majd a templom udvarán leplezték a reformáció ötszázadik évfordulójára készült emlékművet. Az emlékművön látható jelképek üzenetéről Kiss Mátyás mezőkövesdi fafaragó művész beszélt. Ezt követően a régi leányiskola udvarán tették lesz új gyülekezeti ház alapkövét, amelybe egy időkapuszulát helyeztek el.

„KRISZTUS BESZÉDE LAKJÉK BENNETEK!”

Képzést záró ünnepi istentisztelet Lánchosban

Presbiteri és diakóniai munkatárs képzés ünnepi záróistentiszteletére várták az érintett lelkipásztorokat, főgondnokokat, gondnokokat, presbitereket és diakóniai munkatársakat a Szatmári Református Egyház-megye Presbiteri Szövetségének vezetői a Szatmárnémeti Lánchos templomban.

Vasárnap délelőtt 10 órától először keresztelelésre került sor – a szülőkkel, keresztszülőkkel együtt örvendett a gyülekezet. Pál apostolnak Kolossébeliekhez írott levele 3. részének 16. és 17. verse alapján Pásztor Gyula a Sárospataki Református Teológiai Akadémia lelkipásztora hirdetett Igét: „Krisztus beszéde lakjék bennetek gazdagon úgy, hogy tanítsátok egymást teljes bölcsességgel, és intsétek egymást zsoldárokkal, dicséretekkel, lelki énekekkel; hálaadással énekeljétek szívetekben Istennek. Amit pedig szóltok vagy tesztek, mind az Úr Jézus nevében tegyétek, hálát adva az Atya Istennek őáltala.” Az, amit az Ige ajánl, nem teher és nem büntetés, hanem a legnagyobb kiváltság, hálából tehetjük. Lakjék a képzésen résztvevők szívében Krisztus beszéde és áldja meg őket napról napra! – buzdított az igehirdető.

Korda Zoltán helyi lelkipásztor 2Pt 1,2-8 versei alapján köszöntötte a vendégeket: „Kegyelem és békesség áradjon rátok bőségesen az Istennek és Jézusnak, a mi Urunknak megismerésében. Az ő isteni ereje mindennel

megajándékozott minket, ami az életre és kegyességre való az ő megismerése által, aki minket a saját dicsőségével és hatalmával elhívott, amelyek által igen nagy és becses ígérettel ajándékozott meg bennünket, hogy általuk isteni természet részeseivé legyetek, kikerülve azt a romlottságot, amely a kívánság miatt van a világban. Éppen ezért minden igyekezettel azon legyetek, hogy a ti hitetekhez bőségesen adjatok még erényt, az erényhez ismeretet, az ismerethez pedig önuralmat, az önuralomhoz türelmet, a türelemhez kegyességet, a kegyességhez testvériességet, a testvériességhez szeretetet. Mert ha ezek megvannak és gyarapodnak bennetek, nem lesztek sem tétlenek, sem gyümölcstelenek a mi Urunk Jézus Krisztus megismerésében.” A lelkipásztor Isten áldását kívánta mindazok-

nak, akik az elmúlt fél évben gazdagabbá tettek a presbiteri közösséget, és mindenkinek, aki részt vett a képzéseken.

Dr. Füsti-Molnár Szilveszter a Sárospataki Református Teológiai Akadémia rektora is köszöntött, majd kiosztották az okleveleket a Presbiteri és Gyülekezeti-munkás Népfőiskolán részt vetteknek. Genda Árpád Szabolcs pettyéni lelkipásztor végezte ez alkalommal is a kántori szolgálatot.

Jelen volt még Váczi Gábor, a Magyarországi Presbiteri Szövetség titkára is. Köszönet illeti Illés Jenő egyházmegyei Presbiteri Szövetség elnökét, dr. Szélyes Ferenc Deodát-nak és Tar Csaba egyházmegyei missziói tagokat a szervezésért és az asszonyokat a szeretetvendégség szolgálatáért.

RÁCZ ERVIN

Gyermekké lenni – Gyermek-bibliahét Apában

Rögtön az iskolai év befejezése után gyermek bibliahetet tartottunk az apai református gyülekezet Bethesda házában. „Isten éltesen” volt a címe az egész heti tevékenységnek, amely a reformáció 500. évfordulóját köszöntötte. Hihetetlen, hogy milyen közel lehetett hozni a gyermekekhez ezt a nagy eseményt!

A cukrászműhely kerettörténetébe szépen illeszkedtek a reformáció jeles személyiségei, az általuk hozott napi tanítások és az azokhoz rendelt bibliai történetek. Az aranymondások, játékok, kézimunkák, énekek szerves egységet alkottak. Egy tanulságos, jókedvű, remek hét áll mögöttünk, amely Isten gazdag áldásaiban részesítette a gyermekeket, a segítőkészeket és a szervezőket. A színes szemléltetőeszközök, a történetek eljátszása, a szerepjátékok, az aktív részvétel percre sem engedte lankadni a lelkesedést és a figyelmet.

Csodálatosan szép láncba rendeződtek az olyan keresztyén fogalmak, mint az írás, a hit, a kegyelem, a krisztus, mind rámutatva ötödik napon arra, hogy egyedül istené a dicsőség.

Károli Gáspár, Luther Márton, Dévai Bíró Mátyás, Kálvin János és Szikszai György tanításait sem fogják egyhamar elfeledni a gyerekek, mert emlékeztetni fogja őket az ötemeletes torta naponta elkészült rétegének díszítő jegye: a Biblia, a hit pajzsa, a nyitott tenyér, a keresztség és a korona.

A legmeghatóbb élmény az volt, amikor a gyermekek közösen segítettek Péternek megjavítani hajóját és mind beszálltak tanítványként. Majd átéltek a Jézus nélküliség félelmét az erős szélben imbolygó hajóban, míg Jézus beszállt hozzájuk biztonságot hozva és lecsendesítve az elemeket. Akkor mind

leborultak az árbóc-kereszt tövében, felkiáltva: „Valóban Isten Fia vagy!” (Mt 14,33b)

A kegyes Ezékiás király felhívása valóságos életprogram lehet: „Fiaim, ne tétlenkedjétek! Hiszen titeket választott ki az Úr, hogy az Ő szolgálatára álljatok, néki szolgálatok és áldozatok.”

Hálás köszönet illeti Kiss Szabolcs lelkipásztorunkat, aki „mindeneknek mindenne” tud lenni, hogy sokakat megnyerjen a Krisztusnak. Jó házigazdaként mindenről gondoskodott,

Badar Andrea kántornőnk, Dulcsessza mester cukrászműhelyének lelke, nem csak a szemléltető tortát készítette el, hanem a záró szülinapi buli valóságos, ötemeletes, égőgyertyás tortakölteményét is, amely színben és díszítésben teljesen megegyezett a programkönyv borítóján levővel.

A közösség nyugalmazott tanító nénijeként, nem győzők hálát adni Istennek, hogy az idén is megengedte részt vennem a vakációs bibliahéten!

NÓGRÁDI ARANKA

Isten kegyelméből református

Szamosardón szeretjük megadni a módját az emlékezésnek, és az ünneplésnek. Így történt ez ebben az esztendőben is, amikor a Reformáció 500 éves évfordulójára emlékezünk. Az általában hagyományosan, bő játékos programmal megszervezett Bibliahét idén kicsit jobban kiszélesedett programokkal, ugyanis a Reformáció 500-dik születésnapja alkalmával a központi szervező bizottság a Reformáció öt alaptételére alapozta a hetet.

Az egyhetes bibliahét az alaptételeket közelhező Szentírási történetek megismerése mellett rengeteg érdekes programot, játékot, közös, pótolhatatlan nevetést biztosított az 55 vallásórás gyerekek és a hét segítő ifjúnak. Mindenkinek jól esett a játék és a vidámság az iskolai év feszültsége után. Mint általában, most is tökéletes volt a szervezés, az Édesanyák, Nagymamák részéről pedig bőséges az ellátás.

Ez az egyhetes tábor – nálunk ugyanis a Vakációs Bibliahét táborigi program szerint zajlik – ideje alatt a gyerekek megtanulhatták azt, hogy tiszteljék, szeressék és segítsék egymást. Sorra domborodott ki a reformáció öt alaptétele: egyedül a Szentírás, egyedül a hit, egyedül a kegyelem, egyedül Krisztus, és egyedül Istené a dicsőség.

Sem az egész heti csodás idő, sem a pénzei esőzés nem csökkentette a hangulat várását. A gyerekek egész héten a vasárnapi záró ünnepségre készültek, úgy lelkileg, mint testileg is.

Mivel az idei év különleges, idén az ifjúságot is meghívták a záró ünnepségre és az azt követő futásra is, ami a reformáció „születésnapját” hirdette. Félelemmel teli pillanatok következtek, számtalan kérdés fogalmazódott meg mindenki, de főként a tiszteletes úr ék szívében. Vajon eljönnek? Vajon ér ne-

kik ennyit a hitük? Vajon a konfirmáció előtti tanítás ért valamit? Vajon fel merik vállalni a hitüket?

És bizony eljöttek! Fel merték vállalni a reformáció 500-dik évfordulójának híradását. Csodálatos, szívszorongató volt látni a különböző korú ifjakat, akik szintén ragaszkodnak a templomhoz, hitükhöz és Istenhez.

A szombati nap különlegesebb volt a többinél. Összesereglett a gyülekezet ifjúsága és a kicsikkel együtt közös ének-léssel készültek köszönteni a Reformációt 500-dik születésnapja alkalmából. 500 db. töltött káposztával, 100 lufival és egy 20 kg-os tortával ünnepeltünk. A magam nevében és az ott jelenlevők nevében elmondhatom, hogy az ott történt dűseemények mély emléket hagytak bennünk, és még jó sokáig fogjuk szívünk legmélyén őrizni ezt a hetet.

Vasárnap a templom megtelt lelkes gyülekezeti tagokkal, szülőkkel, nagyszülőkkel és rokonokkal, akik kíváncsian érkeztek meghallgatni a gyerekeket és szemtanúi lenni az azt követő eseményeknek. A lelkipásztor prédikációja nemcsak a hét tanulságait tárta fel, hanem mindenkit ráhangolt a következő eseményekre is. A cél elérése, az odáig tartó út, illetve a cél felé való futás volt kiemelve, valamint az, hogy a cél mellett az út során minden másodlagossá válik.

Engem főként egy idézett ígérés ragadott meg: „Atyámfiak, én magamról nem gondolom, hogy már elértem volna: De egyet cselekszem, azokat, amelyek hátam mögött vannak, elfelejtve, azoknak pedig, amelyek előttem vannak, nekik dőlve, célegyenest igyekszem.” (Filippi 3,13-14a) Az istentisztelet végén a gyerekek bemutatták azt, amit

egy hét alatt megtanultak, az ifjak segítségével. Majd az ifjúság énekszóval, szavalattal zárta az ünnepséget. A padosorokban meghatódott gyülekezet némán, szótlánul figyelte az eseményeket. A fiatalok részéről két szavaltot hallhattunk, melyet könnybe lábadt szemekkel, és fájó szívvel hallgatott mindenki. Mert néha úgy ösztönösen az ember sokszor elfelejti a hitét, elfelejti, hogy ki is ő valójában. Ez az egyetlen dolog, amit sosem szabad

Fel merték vállalni a reformáció 500-dik évfordulójának híradását. Csodálatos, szívszorongató volt látni a különböző korú ifjakat, akik szintén ragaszkodnak a templomhoz, hitükhöz és Istenhez.

elfelejteni, azt hogy mi magyar református keresztyének vagyunk!

Reményik Sándor két elhangzott versében levő sorok igazán szívig hatják az embert, s talán tanulságként szolgálhatnak: „Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek! E drága nyelvet porrá ne törjétek” (Az ige), „Liliomszál, liliomszál, Idegenhez mért hajoltál? Mért öleli karcsú szárad, Mért felejtetted a fajtádat? A fajtádat, a hitedet Szerelmed tüze tette” (Elpártolt liliomszál)

E két idézet ráébresztheti az embert arra, hogy ki is ő valójában, s ezt nem szégyellni kellene, hanem büszkélkedni vele. Az ünnepséget a Himnusszal zártuk, ami megadta az egész hangulat szépségét.

Ezt követően levonultunk a parókia udvarára, s három csoportra osztva, egy-egy zászlóval, melyen egy vörös 500-as virított, befutottuk a falut, hogy vigyük a hírt, mindenki számára. Pólóinkon egyformán mégis különböző színekben virított nagy betűkkel, hogy: Isten kegyelméből református

Elsőként az ifjak indultak, majd az 5-7 osztályosok és végül a legkisebbek. A parókia udvarán a gyülekezet tapsal bízta és tapsal is fogadott bennünket. Az egyházmegyei főgondnok, a polgármester úr, a gyülekezet gondnoka, a presbiterek és a bibliaórás asszonyok is megtiszteltek jelenlétükkel. A különböző útvonalakat megtett gyereksereg és fiatalság ünnepélyesen egyszerre vonult be a parókia kapuján. Azzal, hogy felvállalták hitüket mindenki győztesnek számított. És mivel a győzteseknek jutalom jár minden résztvevőt éremmel jutalmaztak.

Remélem, emlékezetes marad mindannyiunk számára ez a hét, amely arra sarkall, hogy büszkék legyünk, s adjuk a világ tudtára, hogy igen én református magyar vagyok.

S ne feledjük: „Egyedül Istené a Dicsőség”.

Koreai presbiteriánusok a református püspökségen

Csúry István püspök hivatalában fogadta június 27-én a Koreai Presbiteriánus Egyház hivatalos küldöttségét, Chang Bae Byun főtitkárt, Jaeshik Shin teológiai professzort és Sangdo Choi-t, a Világmissziós Bizottság elnökét. Az ötvenmilliós Dél-Koreában mintegy húsz millióan vallják magukat kereszténynek, a református-presbiteriánus egyháztagok száma több mint tízmillió.

Korea az amerikai presbiteriánus misszionáriusok 1884-es megjelenésekor, és a későbbi évtizedekben is nagyhatalmak, elsősorban Kína és Japán szorításában élt. A református hit, akárcsak a reformáció idején a magyar királyságban, Koreában is az egész társadalmi életet átformáló reménység hordozójaként jelent meg és terjedt el. A reformátusságra, a

magyarokhoz hasonlóan nemzeti vallásként tekintenek, a reformáció térnyerése egyet jelentett a vallásszabadsággal. A kettészakított

koreai félsziget nemzeti egységének megteremtése iránti elkötelezettség is sajátos párhuzamot jelent közösségeink életében.

A partneregyházi együttműködés nyitányaként elsősorban a posztgraduális teológiai és diakóniai képzés, valamint a közös missziói szolgálat lehetőségeiről és ifjúsági cserelátogatásokról egyeztetünk a koreai testvéregyház küldöttségével.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület részéről Dénes István Lukács generális direktor, Antal János és Vincze Judit előadótanácsosok, valamint Pálfi József, a Partiumi Keresztény Egyetem rektora is részt vett a megbeszélésen.

**A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLATA**

Közös nyilatkozatot tettek a protestánsok

Közös nyilatkozatot fogadott el a Romániai Református Egyház és Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház Zsinata.

446 év után először tartott közös ünnepi zsinatot a Romániai Református Egyház és Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház Kolozsváron, a Protestáns Teológiai Intézet dísztermében július 4-én. A jubileumi ülésen elfogadott nyilatkozatban hálát adnak az elmúlt 500 évért, felvállalják a reformátorok örökségét, kiállnak a Szentháromságba vetett hitük mellett, elkötelezik magukat a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet és az egyházi oktatási intézmények további fenntartása mellett, fogadalmat tesznek egymás segítésére, valamint az evangélium tiszta hirdetésére és Isten ígéjének őszinte és feltétlen továbbadására és terjesztésére.

A jubileumi találkozót közös istentisztelettel indították a kolozsvári lutheránus templomban, ahol Zelenák József evangélikus püspökhelyettes mondott köszöntőbeszédet, majd Csúry István, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke hirdette az ígét a 13. zsoltár alapján.

Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke felhívta a figyelmet arra, hogy az ünnepi alkalom célja nem csupán a hálaadás és emlékezés, hanem a lutheránusok és reformátusok közös jövőjének keresése és kialakítása is. „Meg szeretnénk erősíteni, hogy ragaszkodni kívánunk hitvallásainkhoz, a reformátorok örökségéhez. A kölcsönös tisztelet jegyében veszünk részt és szolgálunk egymás istentiszteletein, felekezeti identitásunkat megőrizve segítjük egymást” – jelentette ki a püspök, majd hozzátette: a történelem viharai között tartósnak bizonyuló kötelékeket tovább erősítenék, ezek közül

pedig a legszorosabbra, a lelkészképzésre fektetik a hangsúlyt.

Dr. Fekete Károly püspök a Magyarországi Református Egyház nevében köszöntötte az egybegyűlteket. Biztosította a jubileumi ülés résztvevőit az anyaországiak szolidaritásáról, majd hozzátette: a reformáció abban különbözött más forradalmaktól, hogy az elcsendesedés jegyében folyt, Isten ölelésének csendjéből pedig bátorság, újítások, küzdelmek, világra szóló változások indultak el az „erős várunk a mi Istenünk” jelmondat vezénlyésével. Dr. Fischl Vilmos, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának főtitkára a református és evangélikus egyházakat további közös munkára, egymás segítésére, anyanyelven történő oktatási intézményeik fenntartására és támogatására buzdította.

Dr. Jack Felch, a Pennsylvania Állambeli Lehigh Presbytery Moderátora a Lehigh Presbyteryben élők nevében szólalt fel, Jim Ferlino pedig az Amerikai Egyesült Államok Presbiteriánus Egyházának részéről köszöntötte az ünneplőket. Jack Felch kiemelte: a Romániai Magyar Református Egyházkerületek és a Lehigh Presbytery közötti missziói és lelkigondozói közös szolgálat két évtizedes múltra tekint vissza, szoros

együttműködést alapoztak meg a gyülekezetek között, és közösen örvendezhettek több cserelátogatásnak.

Dr. Margriet Gosker, a Hollandiai Protestáns Egyház reformációi jubileumi nagykövete a teológiai hallgatók elmúlt évszázadokban tett gyakori hollandiai tanulmányútjait emelte ki, felhívva a figyelmet arra, hogy a két országnak hosszú a hit és református kultúrán alapuló közös történelme.

Mag. dr.h.c. Főnyad Pál, az ausztriai Martin Luther Bund főtitkára a protestáns egyházak ausztriai életéről beszélt, és arról, hogyan működtek együtt a történelem folyamán, és dolgoznak közösen napjainkban is, valamint hogyan viszonyulnak a nem protestáns egyházakhoz.

Dieter Bökemeier, a Lippei Tartományi Egyház külügyi előadótanácsosa a Lippei Egyház és Dietmar Arends püspök üdvözlését tolmácsolta. Rámutatott: a Lippei Egyházkerület 1999 óta testvérkapcsolatban van az Erdélyi Református Egyházkerülettel, kitért a Lippében is jelentkező egyházi gondokra, és röviden beszélt a társadalmi változások következtében jelentkező problémákról.

Rev. Uel Marrs az Ír Presbiteriánus Egyház Zsinata részéről szólalt fel. Kiemelte, egyházuk 30 esztendeje ápolja és építi a Magyar Református Egyházzal kialakult kapcsolatát, különösképpen az Erdélyi Református Egyházkerülettel. Susan Brown a Church of Scotland részéről köszöntötte az egybegyűlteket.

Az eseményen dr. prof. Buzogány Dezső a református-evangélikus közös múltrol tartott egyháztörténeti előadást, emellett az egybegyűltek a Protestáns Teológiai Intézet vegyeskarának szolgálatát hallgathatták meg.

A Romániai Református Egyház és Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház Zsinatainak nyilatkozata

Isten a mi oltalmunk és erősségünk, mindig biztos segítség a nyomorúságban. Azért nem félünk... A Seregek Ura velünk van! Zsolt 46,1-2.12

Mi, a Romániai Református Egyház és Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház Zsinatai, akik 2017. július 4-én tartott együttes jubileumi ülésünkön, Isten nevében Kolozsváron gyűltünk egybe, a következő Nyilatkozatot tesszük Isten és embertársaink előtt:

Alázattal és teljes felelősséggel, kijelentjük, hogy: Isten iránt való hálaadással tekintünk vissza a reformáció kezdete óta eltelt 500 esztendőre, és továbbra is felvállaljuk a reformátorok örökségét.

Hálaadással hirdetjük, hogy Isten nagyszerű akarata és irgalma ajándékként, az 500 éves protestáns család tagjai lehetünk; ugyanakkor engedelmes szívvel és örömmel valljuk és vállaljuk mindazokat a feladatokat és szolgálatokat, amelyek ebben a nagy és szent közösségben reánk várnak.

Szilárdan hiszünk Istenben, aki az ő reformált egyházát dicsőségének, megkérdőjelezhetetlen győzelmének és megváltó tettének hordozójává rendelte, ahogyan az ő erdélyi magyar népét is; és ezt a seregét soha el nem hagyja. Hiszünk abban, hogy a keresztyén Európa és a magyar nemzet jövője az Isten kezében van, s ebben a kézben jó helyen van. Nem félünk, és nem kételkedünk, ellenben hiszünk és bízunk abban, hogy az az Isten, aki annyi vészes helyzetből szabadított ki, szép és boldog jövőt ad a keresztyénségnek, az európai embernek és erdélyi magyar egyházainknak. De ha nem tenné, mi akkor is Atya,

Fiú és Szentlélek Istent imádunk. Hiszünk és valljuk, hogy minden igazságtalanságból és nyomorúságból Krisztus igazsága szabadít meg. Hiszünk, hogy gyógyító hatalma megteremti a Benne való egységünket is. Hiszünk, hogy az erdélyi protestáns magyarság összefogása Jézus Krisztus egyetemes egyházának egységét és hiteles bizonyoságtételét szolgálja, melynek mindnyájan tagjai vagyunk.

Hálaadással tekintünk vissza a lutheránus és református felekezetek csaknem négy és fél évszázados békés, egymás hite által épülő erdélyi együttélésére, s így is köszönetet mondunk egymásnak a kölcsönös segítségnyújtásért. Hálás a szívünk, hogy Szentháromság, egy, örök, igaz Isten nemzetsége vagyunk.

Kijelentjük, hogy egyházaink együttműködésének fontos, sarkalatos pontját jelentették és jelentik azok a református vagy evangélikus oktatási intézmények, amelyek befogadták és a tudományok elsajátításában támogatták a magyar nyelvű oktatási intézményektől távol lakó, vagy éppen elszigetelt vidékeken élő erdélyi magyar protestánsokat, s így gyermekeink testvérként nevelkedhettek és nevelkedhetnek hitben és tudományban egyaránt. Erre a kölcsönös útra léptek rá az erdélyi protestánsok, a Honterus által Brassóban alapított első protestáns gimnázium elindulásakor. Ugyanakkor, az 1948-ban az állam nyomására megalapított Protestáns Teológiai Intézet sajátos szerkezete tovább mélyítette ezt a közösséget, s így válhatott ez, a nehéz időkben is, a történelmi protestáns felekezetek megtartásának bástyájává; ebben a szellemben elkötelezzük magunkat

a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetünk további fenntartása mellett.

Kijelentjük, hogy egyházaink jövője lekipásztoraikat továbbra is ebben az intézetben kívánjuk képezni. Elkötelezzük magunkat arra, hogy közösen emeljük fel szavunkat, ha egyházunkat jogtalan sérelmek érik, úgy, amint ezt tettük az elmúlt évszázadokban is.

Az egyházi kereteket feszegető, Isten közösségét egyre kevésbé igénylő világunkban fontosnak tartjuk az evangélium tiszta hirdetését, és elköteleztük magunkat Isten igéjének őszinte és feltétlen továbbadásában és terjesztésében. Hitünk szerint, egyedül az Igének kell naponként megreformálni az egyházat; a reformáció ezen értékes örökségét meg akarjuk őrizni. Tudjuk és hiszünk, hogy a változó világban Isten igéjének szólnia kell a 21. század emberéhez is, ahogyan szólt a reformátorokhoz és hitvalló magyar őseinkhez is.

A Reformáció 500 éves emléknapja mindannyiunkat önvizsgálatra, ugyanakkor hálaadásra ösztönöz. Ezért gyűltünk össze, hogy kinyilvánítsuk: mi tudjuk és hiszünk, félévezredes erdélyi magyar protestáns történetünk Isten kegyelmének csodálatos ajándéka.

Kísérje áldás és kegyelem a Romániai Református Egyház és Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház minden egyes tagját, szolgálattevőit és őrállóit. Áldja meg mindenkor az Örökkévaló Úristen az Ő teremtett világot, s benne erdélyi magyar népünket.

Az Úr erős várunk, a mi oltalmunk és erősségünk, egyedül Övé legyen a dicséret és dicsőség!

Pályázati felhívás

A Bihari Református Egyházmegyébe kebeleztet 702 lelket számláló, minősített, Várasfenesi Református Egyházközség pályázatot hirdet a megüresedett lelkészi állásra.

A gyülekezet besorolás szerinti fizetést, felújított 3 szobás, központi fűtéses parókiát, valamint 30 ár kertet biztosít a lelkipásztornak és családjának. Az egyházközség jó állapotban lévő templommal, gyülekezeti teremmel, kultúrházzal és 27 ha földdel rendelkezik. Helyben I-VIII osztályos magyar iskola működik.

A lelkészi állásra minden lelkipásztor jelentkezhet, aki megfelel a törvényes rendelkezéseknek.

Jelentkezni lehet 2017. augusztus 30-ig a Bihari Református Egyházmegye Esperesi Hivatalánál, Nagyváradon a D. Cantemir út 23 szám, D 23-as tömbház 1. ajtó alatt. Tel: 0259-426-142, 0745374441.

KÖZLEMÉNY

Lelkészerkezet

A Romániai Országos Református Lelkészerkezet Szövetség Intéző Bizottsága 2017. május 23-án ülésezett a kalotaszegi Magyargyerőmonostoron.

Az Intéző Bizottság részletekbe menően áttekintette a RORLÉSZ lelki, személyi, anyagi, továbbképzési, ingatlan-ügyi és jogi helyzetét. Intéző Bizottság köszönetét fejezi ki a korábbi elnökségnek, valamint Jenei Tamás ny. előadó tanácsosnak, elvégzett szolgálatáért.

Intéző Bizottság fontosnak tartja az eddig elért eredmények tovább vitelét, lehetőség szerinti bővítését, de az elakadt jogi önállóság megvalósíthatósága időszerevének megvizsgálását is. A RORLÉSZ érdekvédelmi jellegének két és fél évtizedes elutasítása egyházkerületeink választott vezetőinek részéről maga is érdekvédelem. Amely érdeknek nem a feladását, csupán megosztását jelentette volna a RORLÉSZ önálló jogi személylyé nyilvánítása.

Intéző Bizottság javasolja az érdekvédelem mellett az értékvédelem gondolatának elfogadását, mint az Egyházkerületek választott vezetőit és a Romániai Országos Református Lelkészerkezet Szövetség lelkipásztori karát összekapcsoló és egybefogó szándékot. Az értékvédelem jegyében a Krisztus által megváltott szolgatársat egyházközségi, egyházmegyei és egyházkerületi státusától függetlenül, sőt azzal együtt értékesnek, tiszteletre és tisztességre egyaránt méltónak tekinti. Cselekvő módon hozzájárulva a lelkipásztori méltóság, státus, érdek- és értékvédelméhez.

A RORLÉSZ Intéző Bizottsága minden református lelkipásztort megszólít és országos, egyházkerületi, valamint egyházmegyei találkozókra, az érdekvédelem túl az értékvédelemre, azaz egymás megbecsülésére és az áldozatos, krisztusi szeretet megélésére buzdítja tagjait.

A RORLÉSZ
Intéző Bizottsága nevében:

KERÉKES JÓZSEF, elnök

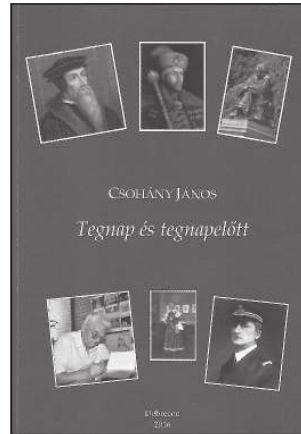
OROSZHEGYI ATTILA, titkár

KÖNYVISMERTETŐ

Tegnap és tegnapelőtt

Tudományos igényű, de olvasmányos stílusban megírt kötetet nyújt az olvasó kezébe Csohány János egyháztörténész, mely a szerző tanulmányainak, esszéinek, előadásainak válogatását tartalmazza. A reformáció félévezredes jubileumát köszönti ily módon az ismert debreceni teológus, akinek ez a negyvenegyedik önálló kötete. Emellett újságcikkei sem ismeretlenek a Kárpát-medencei reformátusok előtt, hiszen hosszú évek óta az erdélyi, partiumi és felvidéki egyházi lapok hűségese és kedvelt szerzője.

A Kazinczy Ferenc Társaság gondozásában megjelent kötet első része a reformáció évszázadai előtt tiszteleg. Ahogy az ajánlást írta Kiss Endre József is fogalmaz, a szerző könnyedséggel és páratlan tudás birtokában vezeti az olvasót, válaszol meg kérdéseket és láttat összefüggéseket. A kötet második része történelmi arcképeket tár elénk. Személyes életutakon keresztül tárul elénk a magyar történelem egy-egy fontos szakasza. A leg-

több közülük hiánypótló portré, az emlékeztetés és a tisztelgő emlékállítás nemes szándékkal. A Tegnap és tegnapelőtt harmadik részében a szerző irodalmi esteken, könyvbemutatókon, kiállításmegnyitókön elhangzott beszédeiből és recenzióiból olvashatunk, több meghatározó alkotásra és alkotóra fókuszálva.

Csohány János könyvét a gondolkodó olvasó fogja értékelni, aki a reformációt ünneplő esztendőben a hitújítás történelmi folyamataira, Isten felhasznált eszközeire is figyelni, emlékezni kíván, mindezt hálaadással. Ugyanis Csohány János kötetének szereplői és eseményei ezt a hálát szülik a múltunk tegnapijába és tegnapelőttjébe visszatekintő olvasó szívében.

(Csohány János: *Tegnap és tegnapelőtt. Írások a reformáció fél évezredes jubileuma elé. Kiadta a Kazinczy Ferenc Társaság, Debrecen, 2016.*)

FÁBIÁN TIBOR

Fricska

Égyszer egy lelkipásztor bemutatkozó szolgálaton volt egy gyülekezetben, ahova megakarták hívni. A szolgálat után mindenkiel udvariasan kezét fogta a templomajtóban. Az emberek dicsérték a szolgálatát, hogy milyen nagyszerű, milyen alapos, milyen szép igehirdetés volt. Az utolsó atyafi viszont azt mondta a lelkipásztornak, hogy hosszú, unalmas és semmitmondó prédikációja volt.

Az istentisztelet után a presbiterekkel való megbeszélés alkalmával megkérdezte a lelkipásztort a gondnokot:

– Ugyan ki volt az utolsó atyafi, aki elköszönt tőlem?

– Ő a község bolondja, ne is törődjön vele – válaszolja a mit sem sejtő gondnok. – Az mindig csak azt hajtogatja, amit a többiektől hall.

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Szerkesztőbizottság: Békefy Lajos, Fábián Tibor, Ghidea-Szabó József-Levente, Oroszi Kálmán, Tokár Sándor, Törös Beáta, Wagner Erik. Felelős szerkesztő: Visky István. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó.

Szerkesztőség: BH-410202 Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Tel.: 0726242824, 0259435386. E-mail: harangszo.ujtag@gmail.com
Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszo.ujtag.wordpress.com.

Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szent István Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkész hivatalkon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.